

Posamezne številke.
Navadne Din 1,-
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datum naslednjega dne ter stane
menorico na poti D 12-50, za ino-
skemstvo D 20-50, dostavljen na dom
D 16,- na izkaznice D 12-50
insesti po dogovoru.

Naroči se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslaniha plačana v gotovini.

Knjižnica liceja

TABOR

Posamezne številke.
Navadne Din 1,-
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. I. pod-
strupje. Telefon interurb. št. 279.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. pritličje, dno. Tele-
fon št. 24. - SHS poštnoštevilka
Maribor Hrv. 11.782.

Na naročila brez denarja se ne
sprejme. - Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, torek 18. decembra 1923.

Številka: 285.

Rojstni dan Nj. Veličanstva kralja Aleksandra.

Patriotične manifestacije v Mariboru.

Maribor, 17. decembra.

Letošnja proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra je prekosila proslave prejšnjih let. Kakor v protest zoper politične spekulacije na račun državnega jedinstva, patriotizma in dinastične zvestobe, je mariborska omladina s posebnim navdušenjem manifestirala patriotska čustva, ki nas vežejo s predstaviteljem našega jedinstva in naše moči — s kraljem Aleksandrom. Na inicijativo nacionalistične omladine in s sodelovanjem oblasti je bila proslava kraljevega rojstnega dne v Mariboru prav slovesna a tudi pristrana. Včeraj ob 17. uri se je vršila v Narodnem domu od nacionalistične omladine sklicana manifestacija. Velika dvorana je bila nabito polna. Narodnemu občinstvu, ki je burno vzklikalo kralju in njegovemu domu, sta govorila predsednik »Orjuna« g. dr. J. Stefančič in g. prof. R. Kenda. V navdušenih besedah sta govorila slikala pomen praznika in gorka čustva, ki jih goja nacionalno zavedni državljani do vzvišene osebe junaškega kralja. Nato je g. Doležal prebral brzojavni pozdrav kralju: »Sav Maribor oduševljeno kliče sa manifestacionog zbora svoje kralju: Na mnogaja ljeta! Orjuna — Maribor.« Brzojavka je bila sprejeta z burnimi živjoseklji.

Po zborovanju se je razvila povorka, ki ji je korakala na čelu godba »Drave«. Za njo so sledili uniformirani Orjunazi z zastavo, nato dve akcijski četi in za njima vojaštvo z bakljami ter končno vojaška godba. Na ulicah so se zbrale množice ljudstva in tvorile špalir. Lepo je bilo videti razsvetljena okna na mnogih poslopjih, mimo katerih je korakala povorka. S številnih hiš so plapolale v večerni mrak državne in narodne zastave. Opaziti je bilo, da so razsvetlili okna tudi oni, ki jih prejšnja leta niso. Godbi sta svirali narodne koračnice, množice pa

so navdušeno vzklikale kralju in domovini. Ko je povorka obšla Sodno ulico in Aleksandrovo cesto ter mimo kolodvora zavila na Zrinjski trg in odtod po določeni poti v Gosposko ulico in na Glavni trg, se je ustavila pred mestno hišo. Tu sta obe godbi intonirali državno himno, nakar so se manifestantje razšli. Čudno je uplivalo, da magistrat ni bil razsvetljen, dasi je sam izdal poziv, da naj prebivalstvo razsvetli hiše. Sosedna poslopja so bila v luči, le v mestni hiši je domovala črna tema — vsekakor nenavaden kontrast.

Zvečer se je vršil v gledališču slovesen koncert z reprizo Mascagnijeve opere »Cavaleria rusticana«. Gledališče je bilo natlačeno polno. (O prireditvi še sporočimo).

Današnjemu dnevu je dala najslavnejši značaj sama narava: vreme je nenavadno lepo, solčno in toplo. Zjutraj je vojaštvo streljalo iz topov, od 9. ure naprej pa so se začeli zbirati posamezni oddelki na Glavnem in Slomškovem trgu. Ob 10. uri je bila v protestantski cerkvi zahvalna molitev, ki jo je opravil gosp. župnik Baron. Ob 11. uri pa se je vršil v stolnici slovesen »Te Deum laudamus«, katerega je opravil g. knezoškof dr. Andrej Karlin ob asistenci kapiteljske duhovščine. Ceremoniji so prisostvovali častniški zbor in zastopniki državnih uradov, oblasti in drugih korporacij. Po končanem obredu so pevci zapeli »Bože pravde«.

Nato se je vršila defilacija vojaštva pred oficirskim zborom in predstavitelji civilne oblasti, ki so se zbrali na Grajskem trgu. Kratko pred opoldansko uro je bil javni del proslave zaključen.

Ob 21. uri priredi »Oficirski dom« v Götzovi dvorani eliten ples, na katerega so povabljeni zastopniki tukajšnjih družabnih krogov.

Klerikalci na potu v vlado.

Dva ali trije klerikalni ministri? — Figovo pero za avtonomijo.

Beograd, 17. decembra. (Izv.) V nedeljo so imeli ne le radikalni, temveč tudi klerikalni in turški klub svoje seje. V klerikalnem klubu se je vršila razprava o zadnjih pondbah radikalcev glede sestave koalicijske vlade, vendar do definitivnih sklepov še ni prišlo. V klerikalnem klubu obstojata dve struji. Prva je za nadaljevanje dosedanje strankine taktike v parlamentu in v javnosti, dočim se druga zavzema za vstop v vlado. Ta struja svojih namenov predvsem oziroma pred končanimi pogajanjmi z radikaleci ne bo sporočila javnosti. Kolikor se doznava, zahtevajo klerikalci za vstop v vlado tri ministrska mesta in poleg tega še (radi svojih volilcev! Op. ur.) avtonomijo Slovenije. Radikalci so

mnenja, da bi se lahko klerikalci zadovoljili tudi samo z dvema ministrskima mestoma in sicer z ministrstvom za poljedelstvo in trgovskim ali pa z ministrstvom za šume in rude, dočim o avtonomiji za sedaj še ne more biti govora. Vendar pa bi bili radikalci voljni pristati na nekako samoupravo Slovenije, ki naj bi služila napram masam kot nekaka avtonomija. O tem piše tudi večerajšnje »Vreme« ter pravi, da so med radikaleci in klerikaleci že dalje časa v teku pogajanja za sestavo koalicijske vlade. Značilno pri tem je, da je vlada v zadnjih dneh spremenila svoje stališče glede podpore oškodovancev pri zadnji povodnji v Sloveniji, s čemur je povzročila celo padec svojega ministra.

Tudi vojni minister pojde.

Boj med radikaleci za ministrska mesta. — Redukcija treh ministrstev sklenjena.

Beograd, 17. decembra. (Izv.) Na večerajšnji seji radikalnega kluba se je razvila živahna debata o zakonskem načrtu o centralni upravi države. Najdaljša debata se je razvila o nameravani redukciji treh ministrstev, namreč ministrstva za socialno politiko, za agrarno reformo in za izenačenje zakonov. Velik del poslancev je sploh zahteval, naj se ministrstva reducirajo na 10 do 12. Končno je bil sprejet vladni predlog v celoti. Na popoldanski seji se je vršila razprava o strankinih zadevah in o rekonstrukciji

vlade, ki jo je povzročila demisijska prometnega ministra dr. Jankovića. Tudi stališče vojnega ministra je zelo omajano in je radikalni klub zahteval, da naj general Pešić radi afere Gavrilović-Kondić odstopi. Do definitivnih sklepov ni prišlo, pač pa se je razvil v klubu hud boj za ministrska mesta. Klub ima več kandidatov, kakor pa izpraznjenih mest. Vprašanje rekonstrukcije vlade bo rešil ministrski predsednik Pašić sam, bržkone preko božičnih počitnic.

Nov narodni zločin radikalnega režima.

Politične koncesije mariborskim Nemcem. — Nemška tiskarna dovoljena.

Maribor, 17. decembra. Ob zaključku lista smo sprejeli iz Beograda brzojavno poročilo, da je kljub protestom vseh slovenskih narodnih strank mariborskim Nemcem dana politična koncesija z dovoljenjem nemške tiskarne v Mariboru. Protinaroden radikalski režim si je s tem spletel nov lovorjev venec radi lepih oči poslanca Schauerja.

Pomožna akcija za poplavljenе pokrajine.

Beograd, 17. decembra. (Izv.) Včeraj se je vršila tukaj konferenca vseh humanitarnih in kulturnih društev ter parlamentarcev, na kateri se je razpravljalo o pomoči vsled povodnji prizadetim bratom v Sloveniji in na Hrvaškem. Konferenci je predsedoval predsednik narodne skupščine gosp. Ljuba Jovanović, ki je v svojem otvoritvenem govoru apeliral na vsa humanitarna in kulturna društva, naj prislokožijo na pomoč oškodovanim pokrajinam. Govorilo je več drugih govornikov, ki so izražali in naglašali potrebo skupnega delovanja. Poslanec dr. Sušnik je dokazoval, da znaša škoda v Sloveniji nad 30 milijonov

dinarjev in da bo mogoče z vladno podporo komaj vzpostaviti in popraviti prometna sredstva. Dr. Subotić in profesor Vulić sta predlagala, naj bi se akcija raztegnila tudi na Dalmacijo, ki je po zadnjem viharjem vremenu hudo trpela. Ljuba Vakić je poročal o škodi v Orni gori ter prosil, naj se tudi ta upošteva. Predsednik je konstatiral, da je potrebna najnujnejša pomoč za Slovenijo in Hrvaško. Izvoljen je bil tročlanski odbor, ki bo skupno z Rdečim križem vodil vso akcijo. V ta odbor so bili izvoljeni gg. Ivan Hribar, Anton Sušnik in Ivan Stambuk.

FRANCOSKA NOTA V NEMČIJI.

Francija za modus vivendi.

Pariz, 16. decembra. Nota, ki jo je danes zvečer izročila francoska vlada nemškemu odpravniku poslov. pl. Höschu, izvaja med drugim: ker je pasivni odpor končan, je Francija vsak trenutek voljna, stopiti v stik z oficelnimi zastopniki nemške vlade in se razgovarjati z njimi o vprašanjih, ki teže berlinski vladi na sru. Reparacijska komisija pa bo slejkoprej nadaljevala svoje delo v polnem obsegu in se ne bo odrekla pravicam, ki jih ima napram Nemčiji. Neposredni razgovori med obema vladama pa ne morejo imeti za cilj neposredno ali posredno revizijo mirovne pogodbe. Kar se tiče Porurja, bo francoska vlada rada poslušala nemške pritožbe in izdajala okupacijskim oblastim take ukaze, da bo mogoč zaželen modus vivendi. Končno se v odgovoru omenja posebna pogodba z industrijalci v Porurju in delovanje medzavezniške vojaške kontrolne komisije.

STREMLJENJE NEMČIJE PO NOTRANJEM OZDRAVLJENJU.

London, 17. decembra. »Observer« objavlja razgovor svojega berlinskega poročevalca z nemškim valutnim komisarjem dr. Schachtom, ki je izjavil med drugim: Mi nameravamo najprej postaviti nemško industrijo na zdrava valutna tla. V ta namen bomo takoj osnovali emisijsko banko, ki bo izdajala na zlati podlagi osnovane bankovce. Nemčija bo napela vse svoje sile, da si pridobi kar največjo zlato podlago; računati pa je tudi na udeležbo angleškega, ameriškega, francoskega, nizozemskega, skandinavskega in švicarskega kapitala. Za slučaj, če bi države zahtevale, da naj se Nemčija podvrže kontroli Društva narodov, bo

Nemčija sprejela to zahtevo le pod pogojem, če bodo tudi Zedinjene države in Anglija udeležene pri kontroli.

Berlin, 16. decembra. Pri sprejemu društva »Berliner Presse« je izjavil dr. Stressemann: Živimo v pomanjkanju kakor nobena država, prevzeli smo naše dolžnost, izvršiti versailsko pogodbo, ne moremo pa priznati moralnih pravic in teh ne bo priznala nobena nemška vlada. Tudi med zasedbo v Porurju je nemška vlada ponudila roke v spravo. Ko se je končno vlada odločila, da konča pasiven odpor, je bilo splošno razširjeno mnenje, da se bodo zdaj začela mednarodna pogajanja. Toda demarša nemške vlade je vzbudila sumnjo, da pasiven odpor še ni končan. Zadnji koraki, ki jih je storila naša vlada, kažejo, da bo pot k sporazumu dosežena na podlagi direktnih pogajanj. Korak naprej je bil storjen, ko so se v Parizu izjavili, da bo mednarodna komisija preiskala, koliko je Nemčija zmožna plačati. Naše knjige so jim odprte. Če se nam zjamči, da bomo imeli mir na zunan, bomo skrbeli, da bo tudi na znotraj mir. Če se da nemški vladi možnost, da uveljavi svojo avtoriteto, mirovno stremljenje in voljo do razvoja, tedaj bodo v Nemčiji kmalu likvidirane ekstremne smeri.

BORZA.

Curiah, 17. dec. (Izv.) Sklepni tečaji. Pariz 30.35, Beograd 6.50, London 25.10, Praga 16.78, Milan 24.925, Newyork 573.50, Dunaj 0.008050, žig. krone 0.0081.

Zagrebska borza radi državnega praznika danes ni poslovala.

V torek dne 18. tm. ob 20. uri sestaneč akcijske čete v restavracijskih prostorih Narodnega doma. — Čelnik.

Na delu za napredek Maribora.

Ustanovitev Političnega gospodarskega društva za kolodvorski okraj.

Maribor se je po preobratu hitro razvijal. Izgledalo je, da so dani predpogoji za velik gospodarski napredek mesta in za to, da postane Maribor eno najvažnejših gospodarskih središč države. Te nade se niso uresničile, bile so mogoče pretirane. Tudi razvoj splošnih razmer je napredek nekaj oviral. Vsekakor pa tudi Mariborčani sami niso brez krivde na tem, da Maribor v gospodarskem oziru zaostaja. Kaže, da ni v naših meščanih dovolj inicijative in da je premalo dobre volje in potrebnega smisla za zdravo organizacijo. Apatija za javno življenje, bodisi politično, bodisi kulturno, je velika. Pa tudi za razmišljanje splošnih gospodarskih prilik, za globlje razpravljanje vzrokov gospodarskega zastoja in za temeljito študiranje potočev, ki bodo vodila k izboljšanju, ni dovolj smisla.

Velika nasprotstva, ki jih je ustvaril najostrejši politični boj velikih strank, zlasti pa raznih stranic in frakcij, je resne ljudi odvrčal od zanimanja za javna vprašanja. Političnih pa tudi gospodarskih vprašanj so se lotevali ljudje brez potrebnega znanja, brez temeljitosti in brez izkušenj. Demagogična fraza je ponovnokrat zalegla tudi v razpravi o gospodarskih vprašanjih.

Politika ni sama sebi namen, politika mora biti le sredstvo za ustvarjanje gospodarskih in kulturnih dobrin. Dela za gospodarski in kulturni napredek ne moremo lahko ločiti od političnega dela v širšem smislu besede. Tako politiko tudi v podrobnem morajo vzeti v roke zreli ljudje skuseni in dobre volje za delo. Namera ustanoviti v mariborskih okrajih Gospodarski in politični društva je dobra in da priliko, da se takšni poklicani močje udeležijo dela v teh društvih. Ta društva bodo pred vsem morala imeti na skrbi dobrobit Maribora in mariborskega prebivalstva. V tem delu jih bo morala voditi široka koncepcija, poudariti bodo morali roko za skupno delo vsem, ki jim je napredek Maribora pri srcu. Tako bodo tudi pomagali vstvarjati tip jugoslovanskega mariborskega meščana. Stari Maribor in poprevarni jugoslovanski Maribor se še nista izjednala. Izjednati se pa morata, ker so interesi predprevarnih Mariborcev isti, ko novo naseljenega prebivalstva. To zvarjenje se mora vršiti v državnem jugoslovanskem duhu in v širokem pogledu na dobrobit Maribora in na krepek razvoj naše severne pokrajine, kateri načeljuje naše oblastno mesto Maribor.

Prepričani smo, da bode v soboto za kolodvorski okraj ustanovljeno Gospodarsko in politično društvo te naloge dobro vršilo in mu želimo iskreno dobrega uspeha.

Po temeljitih pripravah je bil za soboto, dne 15. decembra ob 20. uri v Narodni dom sklican

ustanovni občni zbor.

V mali dvorani Narodnega doma so se zbrali številni zastopniki vseh slojev, zlasti pa gospodarskih panog iz II. in III. mestnega okraja.

Zborovanje je otvoril in vodil predsednik pripravljalnega odbora, g. dr. Viktor Kac, zobozdravnik v Mariboru. Po kratkem uvodu je povzel besedo predsednik oblastne organizacije JDS za mariborsko oblast, g. dr. Franjo Lipold, ki je v obširnem in stvarnem govoru obrazložil namen in pomen političnega društva, naglašajoč potrebo takih društev zlasti v Mariboru, ki je poklican igrati veliko nalogo kot obmejno gospodarsko važno mesto. Osnovanje političnega in gospodarskega društva ima tudi namen, poklicati v svoje vrste vse za delo, za napredek Maribora voljne Mariborčane. Politično in gospodarsko društvo mora biti matrica vsega političnega in gospodarskega življenja društvenih članov. Društvo se mora baviti z vsemi političnimi, zlasti pa gospodarskimi in nacijskimi prilikami svojega področja. S tem bo postalo društvo važen politični in gospodarski faktor in tudi torišče vse-

ga strankinega delovanja in udejstvovanja.

V debato, ki se je na to razvila, so posegli številni govorniki. Ravnatelj Trgovske banke, g. Franjo Toman je v svojem govoru zlasti poudaril pomen in potrebo takega društva na gospodarskem polju. Profesor dr. Pivko je v svojih izjavah naglasil pomen društva tudi na kulturnem polju. Govorili so nadalje še gg. dr. Pipuš, Weixl, Šostarič in min. n. r. g. dr. Kukovec, ki so se bavili z gospodarskimi in političnimi razlogi, ki govorijo za ustanovitev političnega in gospodarskega društva.

Po čitanju in odobritvi pravil je prešel občni zbor na volitve odbora. V svrhu porazgovora je predsednik prekinil zborovanje. Po kratkem odmoru je bil predlagan in soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik trgovec Ferdo Pinter, podpredsednik zdravnik dr. Viktor Kac, odborniki pa gg.: profesor dr. Pivko, Fran Meglič, davčni nadzornik v pek., Julče Novak, tajnik Posojilnice, Fran Novak, brivec in predsednik Slov. obrtnega društva, Ivan Kravos, sedlar, in Zdravko Deleja, poslovodja, vsi v Mariboru. Za pregledovalce računov sta bila izvoljena gg. prof. dr. Herič in prof. Brolih.

Politične vesti.

* Proračunske dvanaestine sprejete. Narodna skupščina je na svoji sobotni seji, ki je trajala do 23. ure, sprejela dvanaestine za mesec januar, februar in marec 1924.

* Narodna skupščina odgojena. Po sprejetju proračunskih dvanaestin je bila narodna skupščina odgojena. Prihodnja seja bo sklicana pismenim potom še le po pravoslavnih božičnih praznikih začetkom druge polovice januarja 1924.

* Pred volitvami v Grčiji. Čimbolj se bližajo dnevi grških volitev, tembolj so grške mase vznemirjene, zakaj te dni bo izvršen znaten sunek naprej, ki bo odločil o usodi monarhije. Tudi rojalisti so pripravljeni na akcijo in ni misliti, da bi se izprememba vladavine izvršila brez večjih in krvavih pretresljajev.

* Direktna pogajanja med Nemčijo in Francijo. Zdi se, da bo Poincaré odnesel v zgodovino glas največjega politika povojnih let. Njegova taktika v reparacijskem vprašanju bo po vsej verjetnosti triumfirala. Po zadnjih vestih je sodeliti, da bo Poincaré navezal direktna pogajanja z Nemčijo. Tozadevni razgovori med njim in nemškim poslanikom so se vršili zadnje dni in pomenijo po mnenju poučenih krogov znaten korak k zblizanju med obema državama. Italijanska diplomacija je že v strahu, da bi se Nemčija sporazumela s Francijo.

* Demisijske poljske vlade je povzročila skupina Piastovcev, ki je pristopila k opoziciji, vsled česar je Witos izgubil večino v sejm. Bati se je, da bo sedanja kriza znova razveljala stara politična nasprotja in razdrila sedanjo koalicijo popolnoma, kar bi značilo težko in dolgotrajno krizo.

* Novi politični boji v Turčiji. Navzlic vestem, da se je Kemalov režim popolnoma utrdil, se v poučenih inozemskih krogih zatrjuje, da Turčija stoji v znamenju vročinskih priprav za politične boje med konzervativci in Kemalovimi pristaši. Dočim so poprej konzervativci popustili in odobravalj Kemalovo taktiko, ki je bila nedvomno odredilna za Turčijo, so se v zadnjem času, ko je prvotna nevarnost minila, zopet zbrali v opozicijo proti Kemal. V angleških listih so razširjene vesti, da je bil Kemal paša zastrupljen. »Modernizacija« Turčije se tedaj ne bo izvršila v tako naglem tempu kot so pričakovali evropski opazovalci.

Dnevna kronika.

GG. TRGOVCE, OBRATNIKE IN PRIVATNIKE

opozarjamo, da nabira po nalogu naše uprave g. Komac Tomo inserate za božična in novoletna voščila. Inserati se računajo po izredno nizki ceni. Z ozirom na mali znesek in ker je uprava časopisja z delom preobložena, se prosi, da naročniki plačajo inserate takoj pri naročilu v roke omenjenega akvizitorja.

— Kraljeva krsna slava in rojstni dan. Povodom kraljeve slave so prispele večeraj v Lidze pri Sarajevu brzoglavne čestitke rumunske in grške kraljeve dvojice, Vorškega vojvode, predsednika francoske republike Milleranda, predsednika Masaryka, predsednika poljske republike in poljskega ministrskega predsednika. V sarajevskem narodnem gledališču se je vršila večeraj zvečer gala-predstava, ki jo je posetila tudi kraljeva dvojica. Uprizorili so »Ivanski kres« znanega nemškega dramatika Sudermanna.

— Smrt slovenskega četaša kralja Petra. Včeraj je umrl v splošni bolnici v Ljubljani g. Viktor Merlak, četaš Petra Mrkonjića v bosanski vstaji. Dosegel je starost 75 let. Pogreb je bil v nedeljo ob pol 14. uri iz deželne bolnice. Bodi odličnemu borcu ohranjen časten spomin.

— Kolo jugoslov. sester, podružnica v Rogaški Slatini je darovala namesto venca na grob pesnika Stritarja šolama v Rogaški Slatini in pri Sv. Križu pri Slatini po 250 D za božičnico.

— Zveza duševnih delavcev v Sloveniji poziva vse organizacije duševnih delavcev, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora dne 30. decembra tl. ob 10. uri dopoldne v balkonski dvorani vseučilišča v Ljubljani. Njen smoter je moralna in materialna zaščita duševnih delavcev, h kateri se prištevajo vsi oni, ki v svojem življenjskem poklicu delujejo pretežno na podlagi svojih intelektualnih sposobnosti. Že prijavljene organizacije dobe posebno obvestilo s pravili, one organizacije pa, ki se mislijo še pridružiti, naj se zglase v pisarni Slovenske Matice, da dobe tam pravilna navodila. Dnevni red ustanovnega občnega zbora obsega poročilo pripravljalnega odbora, sprejem pravil, volitev definitivnega odbora (predsednika, 10 odbornikov in 3 nadzornike) in slučajnosti.

— Svojega očeta ubil. Minuli petek so našli na Viču pri Ljubljani par korakov od njegove hiše mrtvega posestnika Ivana Jerina. Glavo je imel vso razbito. Sum je padel na njegovega 22-letnega sina Ivana, ki je dejanje prvotno trdovratno tajil. Tekom preiskave pa je bilo iznešenega na dan toliko dokazov, da je končno dejanje priznal. Izjavil je, da sta se z očetom prepirala radi domačih razmer. Oče mu je med prepriom zagrozil, da bo ustrelil njega in mater. Ko ga je res prijel za prsa in ga hotel vreči na tla, je pograbil v bližini ležečo ročico od voza in udaril očeta trikrat po glavi. Oče se je brez glasu zgrudil. Udarci so bili tako silni, da je imel ubiti vso razbito glavo. Nečloveški sin je bil oddan sodišču.

— To je ono pravo! Dobijo se še vedno ljudje, kateri Fellerjevega Elzafluida še niso poskusili, dasiravno se že čez 25 let v vseh deželah uporablja. Kdor je samo enkrat poskusil njegovo izvrstno delovanje kot drgnjenja hrta, udov itd. ali kot kosmetikum za usta, kožo in negovanje glave, bode gotovo rekel: »To je ono pravo!« Je veliko boljši, močnejši, izdatnejši in bolj delujoč kakor francosko žganje. Prežene nahod, zobobol in umirava živce, 3 dvojnatih ali 1 specialna steklenica s pakovanjem in poštnino 24 dinarjev; 86 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 D in 10% doplatka. Adresa: Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 201, Hrvatsko.

Dopisi.

* Zibika. Kakor podrugod, tako je tudi potok, ki teče skozi našo dolino, tako narastel, da ni bilo skoraj celi teden mogoče priti do Pristave. Pošta je celi teden zaostala. Skrajni čas bi že bil, da bi posestniki, ki imajo svoja posestva ob tem potoku, začeli misliti na regulacijo potoka. Vse povsod se vidi, kako potreben bi bil deželni zbor (oblastna skupščina) za Štajersko. Kadar bo gospodskrog brezpomembne avtonomije začela voda v grlo teči, takrat se bodo morda tudi spametovali. — Pristavčan.

Loka pri Zidanem mostu. Dne 14. tm. je priplul po Savinji splav s tremi splavarji proti mostu na Zidanem mostu. To mesto je za splavarje, jako nevarno in splavarji morda niso bili dobro izveščani, splav je trčil v kameni steber mosta, ter se razbil. Dva splavarja sta na sred-

njem delu splava, ki je bil še za silo zvezan, tretji pa na treh hloidih, plula v Savo proti Loki. Telefonično obveščena sta se načelnik požarne brambor Jenčič in Raček takoj podala na tam se nahajajoči splav ter pri Smarčnem rešila popolnoma izmučene splavarje gotove smrti.

Koroške vesti.

»Zopet nerazumevanje ob meji.« K temu dopisu smo sprejeli iz Meziške doline Prav damo pisec, kar smatra kot staro stvar, nima pa vpogleda v nove obmejne dogodiljaje. Vsekakor je razvidno iz dopisa, da je pisec ljubitelj reda in miru ter pričakuje rešitev obmejne vprašanja od orožniškega varstva. Kdor pa prepotuje tik na meji ležeče kraje, pride do nekoliko drugega prepričanja. Pisce bi rad postavil oddelek orožniške postaje tja nekam v Libelčice s premeštitvijo iz Meže. Mogoče ima prav! Kajti sosednja postaja Dravograd je oddaljena samo za en lesen dravski most, ki pa mora pošiljati patrolje itak preko Meže, da dosežejo Libelčice. Nastane pa samo vprašanje, katera za Libelčice v poštev prihajajoča postaja nudi zmogljive in preudarnejše moštvo za obmejno službo. Ni namreč vseeno, kako se ta služba izvršuje. Tudi ni vseeno, kakšen delokrog orožnik dobi. Kolikor je znano, se dravograjske patrolje radi oddaljenosti omejujejo bolj na ogled po gorah, na lokalne zadeve ter na izvedbo osebnih pritožbo med seboj zaviljavah libelčičskih strank. Obmejni posel osebnega prometa pa je popolnoma prepuščen mlademu naraščaju fin. kontrole, ki samoobsebi umevno, ne more biti zadostno izveščan, kaj še posebej upeljan v vršitev mu po-verjenega orožniškega posla, ki naj ga upravlja brez kakršnihkoli navodil. Glavnim je vendar smatrati orožniško delo na meji, katero bi bilo posnemati od avstrijskih kolegov. Najdejo se kričeči slučaj, ki naravnost vpijejo po odpravi, kakor prelaz čestnih delavcev iz Avstrije, ki prekoračajo skozi mesece mejo brez veljavnih legitimacij, slučaj pohajkovanja onkraj rodni elementov, ki prodajajo božična drevesca v Beograd, kakor slučaj »hausbalove« in »brezhuč-nih« zabav, prirejenih v zakotnih hišah izven vasi, ki nudijo razkošen užitek mejašem z in brez legitimacij. Kdo naj ustvari v tem oziru red? Dvomimo, da bi tudi stalni orož. oddelek v Libelčicah mogel žeti trajne uspehe, ako ne bodo merodajni činitelji, predvsem pa domače ljudstvo samo prišlo do samovzgoje in čuta narodne in gospodarske samostojnosti. Ker pa tega začasno ni pričakovati, — kajti oni, ki so seveda po nedolžnem okusili sladkosti pliberške ječe, ravno radi narodno in gospodarsko obrambnih činov, — propagirajo največjo svobodo narodno nasprotnim prekomejcem, je seveda prav umestno, da se ustanovi v Libelčicah oddelek orožniške postaje. Ni pa glavni moment, če tvori tega stalež postaja iz Dravograda ali Meže, temveč v poštev pride samo za obmejno službo zrelo moštvo. Da razumiramo! Orožniški oddelek v Libelčicah naj se ustanovi, a njegov glavni delokrog potem bodi poleg lokalne službe v prvi vrsti kontrola meje in nebodijih treba pasantov, ki pod firmo »Zusammenhalten« rovarijo politično in gospodarsko ter dose-gajo, da se prepričanim prekomejnimi Slovencem zapira pot k nam. Umevno pa je, da v taki zakotni vasi, kjer je draginja za 25 odstotkov višja od one v zaledju, ni misliti na točno vršitev orožniškega posla brez izdatnih obmejnih doklad, ki edine morejo osigurati nastop in neodvisnost ter avtoriteto orožniškega osebja. — Popotnik.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Ponedeljek, 17. dec.: »Hasanaginica«. Gostovanje v Ptuj.

Ponedeljek, 17. dec. zaprto.

Torek, 18. dec. »Ženitev«. Ab. C.

Sreda, dne 19. dec. zaprto.

Četrtek, dne 20.: »Magdalena«. Ab. A.

Premijera. Pripravlja se čarogradska »Lumpacij« - Vagabunde v režiji g. Rasbergerja. Verjetno je, da bo premijera te vlezabavne igre že koncem tega tedna.

Mariborske vesti.

Maribor 17. decembra 1923.

m Kolektivna razstava g. Ante Trstenjaka. Včeraj ob 9. uri je bila otvorjena kolektivna razstava mladega umetnika g. Ante Trstenjaka, absolventa praške akademije vpodabljalajočih umetnosti. — Oficielne otvoritve ni bilo. Pričakovati smo, da bo kdo proforma otvoril razstavo in spregovoril nekaj besed o razstavljalcu, kakor je to drugod običajno. Ni bilo nikogar, dasi je mladi umetnik član tukajšnjega umetniškega kluba »Groharske«. O razstavi sami si pridržimo natančnejše poročilo. Za sedaj omenjamo, da nudi simpatičen vtis in le priporočamo obiskovalcem, da je v obilnem številu obiskuje.

m Radi božičnice v tur. koči na Klopnem vrhu vabim vse, da pridejo v četrtek, 20. dec., ob pol 20. uri v posebno sobo gostilne Holzkecht, da se pred glavnim zborom amaterfotografov pogovorimo. Iz Fale čez Lampreht in iz Ruš čez Smolnik na Klopni vrh je pot s krplji izgažena. Za smučarje dober sneg. — Rotter.

m Društvo jugoslovanskih naprednih akademikov v Mariboru priredi kakor vsako leto 5. januarja svoj ples v prostorih Narodnega doma. Opozarjamo na to prireditelje in javnost!

m Državna loterija. Srečke za novo kolo se dobivajo zopet pri blaginji glavne pošte. Cena celi srečki je 80 D, polovici 40 in četrtinki 20 D; tem primerno so tudi dobitki zvišani. Srečke se razpošilja tudi izven Maribora.

m Pisalni stroji na obroke! Tvrška Ant. Rud. Legat, specialna trgovina s pisalnimi stroji, Maribor, Slovenska ul. 7, proda ob božiču pisalne stroje za potovanje različnih sistemov (Erika, Underwood, Vasant itd.) po ugodnih plačilnih pogojih. Glej tudi inseratni del.

m Opozarjamo na oglas tvrške R. Monjac, čevljarska delavnica v Jurčičevi ulici; daje 10% popusta pri nakupu čevljev lastnega izdelka! Ugodna prilika za praznike!

m Iz poljijske kronike. V petek, dne 14. tm. je bil aretiran Franc Kitak, kotlar v delavnicah južne železnice radi suma tatvine bakra. Bil je baje v zvezi z nekim vpokojenim kotlarjem, Pleterškom, pri katerem se je našlo krog 40 kg bakra. Kitak je občinski svetnik v Studencih, delavski zaupnik ter vodja »nedovisnih« (komunistov).

m Restavracija »Narodni dom« ima na razpolago okusno renoviran salon, lepe zračne sobe za klube in obnovljeno kegljišče. Izrecno pristna domača vina. Abonentje se sprejemajo po 20 Dinarjev dnevno.

m Meseca novembra podeljene obrtne pravice. Jakob Vnuk, godčevska obrt, Rajčeva ul. 13; Anton Cervek, godčevska obrt, Meljska cesta 51. Terezija Samoh, sejmarstvo s poljedelskimi pridelki, Kopitarjeva ul. 12; Franc Dolinšek, trgovina z drvami in premogom, Frančiškanska ul. 11; Tvrška »Manas« d. z. o. z., prodajalna kandi itd., Stolna ulica 4; Vilim Pick, podružnica trg. z manufakturo, Aleksandrova cesta 26; Rudolf Puh, trg. s sadjem, cvetlicami, drevesi in različnimi rastlinami, Gregorčičeva ul. 8; Karol Zerjal, modistinja, Frankopanova ulica 51; Ljudevit Vlahovič, trgovina z živino, Aleksandrova cesta 38; Silvester Bavdaz, izdelov. živinoredilnega sredstva »Robost«, Rajčeva ulica 6; Alojzija Lohmnik, trgovina z mešanim blagom, Smetanova ulica 54; Terezija Vodenik, Maribor, Erjavčeva ulica 10; Hinko Vidmar, mesar, Vodnikov trg 3; Alojz Viher, trgovina z mešanim blagom, Stritarjeva ulica 5; Mihael Murko, izposojevanje kino-filmov, Slomškov trg 14; Tvrška Mastek in Karničnik, trgovina z manufakturnim blagom, Glavni trg 16.

m Meseca novembra izbrisane obrtne pravice. Karol Holler, trgovina s predmeti prostega prometa, Jurčičeva ul. 6; Alojzija Ramshofer, branjarija, Zidovska ul. 9; Ludvik Uhler, branjarija, Stritarjeva ul. 23; Karol Bastiančič, komisij-ska trgovina, Mlinska ul. 6; Alojzija Coppetti, vezenje in izdelovanje perila, Vojašniška ul. 15; Alojzija Ferk, izdelovanje oblek, Valvazorjeva ul. 36; Anton Sulz, trgovska agentura in komisija, Ruška cesta 5; Josip Roze, izdelovanje li-

kerjev in spirituoz, Rotovski trg 3; Ivan Wagner-Verhonig, izvoz lesa in gozdnih proizvodov, Strossmajerjeva ul. 10; Ljud. Šef, trgovina s knjigami, Prešernova ul. 1; Avgusta Kos, trgovska agentura, Kolodvorska cesta 3; Alfonz Rayer, sejmarstvo z galant. blagom, Mejna ulica 10; Stefan Fakin, elektroinstalacijska obrt, Aleksandrova cesta 44; Ivan Lebnik, trgovina s pivom, vinom in žganjem v zaprtih steklenicah, Betnavska cesta 73; Ivan Plenkovič, gostilna, Vetrinjska ul. 3; Tvrška F. in A. Uher, specijacija s premogom ter drvami, Slovenska ul. 8; Koscina Jerko, trg. z dalmatinskim oljem in vinom, Barvarska ul. 3; Anton Knafele, mesarska obrt, Glavni trg; Josipina Karlovsk, branjarija, Barvarska ul. 17; Josip Mlaker, trg. agentura in komisija, Gregorčičeva ul. 8; Frančiška Teker, branjarija, Betnavska 78; Franc Mastek, trgovina z manufakturo, Glavni trg št. 16.

Kultura in umetnost

x Onstran življenja. (Premieri Hasenderverjeve ekspresionistične drame naproti). Nekaj citatov: »Ali niste imeli nikdar občutka, zavesti kaknega prejšnjega življenja? Kakor da sploh ni bilo to, kar se zdite? Kakor da bi se bilo vse že nekoč zgodilo? — (Raul). — Mrtve snovi so spojene. Tako smo spojeni tudi mi, ki živimo. (Raul). — »Kje si človek? Kje je tvoja senca? Stojiš li v svojem plašču v predorovem rovu? Ali še ležiš na modri terasi pod eternim mesecem. Ali so morda noči zastirte; ne ploveš li po zemlji, ne vidiš več zelenih travnikov, zlate reke v poletnem mestu? Kjerkoli si v podzemeljski globini: če so mrtvi, jaz te kličem. (Raul). Ti odlomki iz dialogov kažejo fino Hasenderverjevega dramskega stila. Tudi s te strani je drama »Onstran življenja«, ki jo pripravlja za naše gledališče g. Bratina, zanimivost in — problem.

x Knjiga o Engleskoj. Pisac »Povjesti engleske književnosti«, največi dosedajši kritičar Hippolyte Taine sabral je svoja opazanja i študije o novom engleskom društvu v knjizi »Notes sur l'Angleterre«, koju je pod naslovom »Bilješke o Engleskoj« preveo i izdao gosp. M. Nehajev. Taine črta u svojoj knjizi kraj i tipove, dotiče se svih društvenih problema, uzgoju, ženskog pitanja itd.; a sve to opisano blistavim stilom i sa toliko osvajačačke oštine, koliko je nema nikoji slični putopis. Taineovo djelo o Engleskoj smatra se s pravom klasičnim, u Francuskoj doživjelo je bezbroj izdanja, a prevedeno je na sve kulturne jezike. »Bilješke o Engleskoj« u hrvatskom prvu izdane su u vrlo finoj opremi, a cijena je samo 40 Din. Knjiga se dobiva u svim knjigarama i u komisiji kod Knjižare Zabavne Biblioteke d. d. u Zagrebu. Najtoplije preporučamo ovo izdanje, koje će osobito v današnje dane čitatelju razjasniti mnoge pojave engleskog društva i politike i to u obliku čitkog in ne teškog. Posebno treba istaknuti opremu knjige kojoj je naslovni list nacrtano poznati naš grafičar gosp. Karin.

JDS.

Občni zbor kraj. org. JDS v Ormožu. V soboto, dne 15. tm. se je vršil v dvorani hotela Bauer v Ormožu izredno dobro obiskan občni zbor krajevne organizacije JDS za Ormož. Zbora se je udeležilo krog 50 volilcev iz Ormoža. Zborovanje je vodil predsednik g. dr. Ban, poročilo o živahnem delovanju organizacije v minulim letu pa je podal tajnik g. Krivec, nakar so se izvršile volitve novega odbora. Predsednikom je bil ponovno soglasno izvoljen g. dr. Ban, v širšem in ožjem odboru pa so zastopani vsi sloji, obrtniki, trgovci in uradniki iz Ormoža. Poročilo o političnem položaju in nalogah organizacije je podal zastopnik oblastnega načelstva g. dr. Reisman iz Maribora. Zborovalci so njegov nad enourni govor z navdušenjem in odobravanjem sprejeli.

Zbor zaupnikov za ormoški okraj. V nedeljo, dne 16. tega meseca se je vršil v istih prostorih pod predsedstvom g. Petovarja zbor zaupnikov iz ormoškega okraja, katerega se je ude-

ležil tudi g. dr. Gosak iz Ptuja. Na zborovanju so se pretresale predvsem organizacijske zadeve v okraju in napravil agitacijski načrt za agitacijo za napredno časopisje v okraju. Za vsako občino je bil določen zaupnik, ki bo izvedel agitacijo. Meseca januarja se vrši ponovni sestanek, na katerem mora vsak zaupnik poročati o uspehih ter predložiti natančno statistiko naprednega časopisja v svojem področju. Razpravljalo se je nadalje o raznih volitvah, na kar je podal poročilo o političnem položaju zastopnik oblastnega načelstva, g. dr. Reisman. O krajevnih razmerah je obširno poročal g. Petovar. Razpoloženje med demokrati mi somišljeniki v ormoškem okraju je najboljše in se naše organizacije okrepjujejo. Tudi sestanek zaupnikov iz okolice je bil dobro obiskan.

Shod demokratske stranke v Žalcu se je vršil v nedeljo 16. tm. ob 7. uri zvečer v restavraciji g. Vilko Kukeca. Shod je bil dobro obiskan od demokratskih somišljenikov iz Žalca in okolice. Shoda so se tudi udeležili zastopniki Samostojne kmetijske stranke. Shodu je predsedoval g. Vilko Kukec, ki je pozdravil žalskega rojaka in predsednika demokratske mariborske oblastne organizacije g. dr. Lipolda, ki je podal poročilo o naših političnih razmerah in povdarjal potrebo združitve vseh tistih, ki so svojčas pod zastavo narodne stranke skupno vodili političen boj in pozival žalčane, da pride tudi sedaj iz Žalca podbuda za krepko skupno gospodarsko in politično delo. Njegova izvajanja so bila z velikim odobravanjem sprejeta. G. Edvard Kukec je v imenu samostojnih kmetov izjavil, da obstajajo tudi principiellne razlike med samostojnimi kmeti in demokrati. Odgovoril mu je g. dr. Lipold. Izvajal je, da umetno iskanje principiellnih razlik med samostojnimi kmeti in demokrati ne bo moglo zadržati vsestranskega pokreta po enotnem nastopu. Govorili so še gg. ing. Sinkovec in dr. Bergman, na kar je g. Vilko Kukec lepo uspeli shod zaključil.

Okrajna konferenca zaupnikov demokratske stranke v Šoštanjju se je vršila v nedeljo, 16. tm. dopoldan. Konferenci je predsedoval g. Martin Vrečko. V navzočnosti gg. dr. Žerjava in dr. Lipolda se je vršila na konferenci, ki je bila obiskana od zaupnikov vseh občin šoštanjškega okraja, obširna razprava o političnih razmerah v okraju in so bili soglasno storjeni sklepi za organizacijo stranke v okraju. Okrajno tajništvo vodi g. Miloš Tajnik, učitelj v Šoštanjju.

Javen shod demokratske stranke v Šoštanjju se je vršil v nedeljo 16. tm. ob 2. uri popoldan v Kunstovi restavraciji. Dvorana in tudi stranski prostori so bili nabit polni zborovalcev, ki jih je bilo preko 250. Shod je otvoril g. Martin Vrečko, ki je pozdravil ministra na razp. g. dr. Žerjava, ki so mu zborovalci prirejali burne ovacije in predsednika demokratske mariborske organizacije dr. Lipolda. V obširni razpravi je g. dr. Žerjav obrazložil političen položaj, ki ga ustvarja samo radikalni režim s podporo Nemcev in Turkov, ter obrazložil vsa aktualna politična vprašanja. G. dr. Lipold je govoril o strankini organizaciji. Oba referata sta bila sprejeta z velikim odobravanjem. Na shod je pripeljal iz Celja poslani socijalno-demokratski agitator g. Čebular tudi par svojih somišljenikov. G. Čebular je obrazložil, da se z izvajanjem govornikov strinja, da mu pa njegov internacionalizem prepoveduje vsako ost napram Nemcem. Odgovoril mu je g. dr. Žerjav, ki je obrazložil socijalno zakonodajo in ob velikem pritrdjevanju vseh navzočih povdarjal potrebo zaščite domačega delavca tudi proti importiranemu Nemcu. Shod, ki je trajal nad dve in pol uri, je zaključil g. Vrečko z zahvalo gg. dr. Žerjava in dr. Lipoldu, ki je bila z navdušenjem sprejeta.

—□—

O shodu v gornjegrajskem okraju pri- nesemo poročilo jutri.

Film.

I. Mariborski bioskop. Od danes do srede, dne 16. decembra se predvaja 6-dejanska drama »Ana Karenina« po znamenitem istoimenem Tolstojevem romanu. Kolosalno opremljeni film prikazuje silno zrinljive doživljaje ruske aristo-

kratinje, ki se zaljubi v mladega častnika, se dolgo bori med ljubeznijo do moža in lastnega deteta in do svojega ljubavnika, kateri končno podleže. Toda njena sreča je kratka. Po komaj treh mesecih brezskrbnega življenja začne ljubezen mladega častnika pojemati, bolezen otroka pa zvabi Ano nazaj k svoji družini. Zopet hoče biti dobra mati in žena, toda družba jo je zavrгла in vsaka pot nazaj k prejšnji sreči in zadovoljstvu ji je zaprta. Pod vlakom najde nesrečna Ana konec muk in trpljenja. V glavni ulogi (Ana) nastopa znamenita Lya Mara.

Podpirajte Jug. Matico!

Celjske vesti.

Seja celjskega občinskega sveta.

Dne 14. tm. se je vršila ob 19. uri zadnja seja v tekočem letu. G. župan dr. Hrašovec uvodoma povabi obč. odbornike na oficijelno proslavo rojstnega dne Nj. Veličanstva kralja Aleksandra v pondeljek, dne 17. tm. V imenu pravno-perzonalnega odseka poročata obč. odbornika prof. Mravljak in dr. Kalan. Vsem mestnim uslužbenecem se dovoli enkratna izredna draginjska doklada 15% mesečne plače. Kot pobiralec tržnih pristojbin se nastavi Martin Medvešek. V domovinsko zvezo se sprejmejo: trgovci Pammer Julij, klobučar Mak Ivan, mesar Knez Bernard, trgovci Kolenc Franc in delavec Čelofiga Karl. Zavrne se priziv hotela »Evropa« radi netočnega pobiranja nočne davščine. Obč. odbor se pridruži protestni akciji avtonomnih mest proti ukinitvi mestne avtonomije in nameravani izključitvi mesta Celje in drugih iz občin, za katere velja zakon o upravi in samoupravi mest v smislu odstavka 2 čl. 96 vidovdanske ustave. Enako se sklene protestna izjava proti nameravani določbi čl. 236 drž. proračuna za l. 1924. Po tem členu bi občine, katere smejo v kritje svojih potreb pobirati trošarino na predmete-potrošnje in uvoznino, izvzemši Beograd, ne moge pobirati obč. doklad. Sklene se skupna akcija vseh prizadetih občin za znižanje procentualne pristojbine za pobiranje nekaterih obč. davšin, posebno užitnine od finančne oblasti. V proračunski seji sklenjena tovarninska davščina se izpremeni v naslednjih točkah. Te davščine se oprostitjo pošiljkatve po dovlačnicah, ki so jih zgradili podjetniki na lastne stroške v industrijske svrhe, sol, nadalje blago, ki se naslovi na postajo, na špedicijska podjetja in carinarino v svrhu carinjenja ter se tekom treh dni reekspedira. Pri vagonških pošiljktvah se določi za kg pol pare tovarninskega davka. Odobri se stoprocentno povišanje davščine na vozila in tržnih pristojbin. Mestna vojaška komanda stavi predlog, da kupi mestna občina staro bolniško poslopje na Ljubljanski cesti, postavi pa za to na kakem drugem prostoru vojaško skladišče. Občinski svet je kupced že neporabnega poslopja, nasvetuje pa vojaški komandi, naj si postavi skladišče sama. Ako se tekom štirih mesecev konzum plina znatno ne poviša, je obč. svet primoran obratovanje v plinarni zapreti. Principijelno se sklene plinarno prodati. Pri slučajnostih se sklene ostrazolucioja proti postopanju posameznih vojaških oseb v stanovanjskih zadevah. Tekom zadnjih dveh mesecev sta zopet dva častnika in sicer kapetan Popović in Stengel nasilno zasedla dve stanovanji ter pretila uradnim organom stanovanjske oblasti celo z orožjem. Vojaška mestna komanda se je zadržavala pri tem očividnem kršenju od kralja podpisane stanovanjskega zakona popolnoma pasivno, kljub temu, da se je uporabljalo v zasebne svrhe vojaštvo. Soglasno od obč. sveta sprejeti protest proti nezakonitemu postopanju se odpošlje na kompetentne vojaške in civilne oblasti ter narodni skupščini.

Ob 20. uri je župan dr. Hrašovec zaključil obč. sejo.

—□—

Dijaška kutinja v Celju ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 22. tm. ob 18. uri v posvetovalni dvorani Celjske posojilnice z običajnim dnevnim redom

Bog daj norcem pamet! Nekje v laškem okraju, kjer je po zaslugi naše prosvitljene duhovščine sv. Duh prav posebno razsvetlil naše verno kmečko ljudstvo, se je dogodil sledeči, skoraj neverjetni slučaj. H kmetici B. je prišla dne 27. nov. t. l. neka ciganka v spremstvu moškega, ki ga je izdala za svojega moža. Na gostobesedno prigovarjanje tujke, češ da ji bo odvrnila od hiše vso nesrečo, ako ji izroči ves svoj denar, zlatino, rjuho, brisačo in lonce, je lahkoverna posestnica res dala 1575 D., šest zlatih prstanov, uhane in ostale zaželjene stvari. Ciganka ji je sveto obljubila, da ji pride o uspehu poročat dne 1. dec. t. l. ter ji hoče pri tej priliki zaupane vrednosti zopet izročiti. Ker se je pa očitno pri svojem poslu predolgo zamudila, je morala prevarana kmetica polklicati na pomoč orožništvo, ki ja do danes še ni moglo izslediti tatice. Ciganka je bila stara okrog 23 let, bolj srednje postave, suhega in bledega obraza, črnih las, na glavi je imela črn šal in pri sebi okoli tri tedne stara dvojčka. Spremljal je je okrog 40 leti star možki, ki je bolj debelega obraza, črnih brk in z zlatiscami. Kdor bi jih kje videl, naj pripomore opeharjeni kmetici zopet do sreče in — pameti.

Ponočni gost. Od petka na soboto, dne 15. tm. je vdrl predrzen tat v gostilniške prostore g. Pergerja v Gosposki ulici ter mu odnesel večjo vsoto denarja, ne da bi se bil pri svojem poslovanju dotaknil pijače. V isti noči je obiskal hotel Union doslej še nepoznan tat, a je bil

prepočen. Gre skoraj gotovo za eno in isto osebo.

Iz poročnega slučaja Grünwald v Celju dobro znani židje Izak in Rafael Levi, Izak Baruh in Izak Tinei, ki so svojo prisojeno kazen doslužili že s preiskovalnim zaporom, niso dolgo uživali zlate svobode. Pod policijskim nadzorstvom so odpotovali v Zagreb, kjer jih je posadila na varno carinska oblast, ki še vodi proti njim kazensko postopanje radi utihtapljenja monopolnega in zaccarinjenju podvrženega blaga.

Spomnite se božičnic za ubogo obmejno deco!

Gospodarstvo.

g Dobava strojnega olja, tovozne masti in žilčnikov. Pri upravi smodnišnice v Kamniku se bo vršila dne 27. decembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 700—750 kg strojnega olja in 150—160 kg tovozne masti, dne 28. decembra t. l. pa glede dobave 850 kg žilčnikov raznih dimenzij. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

g Prodaja napisnih tabel in grbov iz litca železa. Pri oblastnem inšpektoratu finančne kontrole v Ljubljani, Stari trg št. 34 se bo dne 27. decembra 1923 ob 10. uri potom javne licitacije prodalo okoli 100 komadov napisnih tabel razne velikosti in nekoliko grbov (orlov) iz litca železa.

Mala oznanila

Pohišstvo

lastnih izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi Šercer in drug. Vetrinjska ul. 2. 2624

Vsak dan **sveže mleko** se dobi v mlekarni Ivan Golob, Slovenska ulica 16. 2840

Glasovir, kratek, prvovrsten, krasen glas, po ceni na prodaj. Vpraša se v trafiki Aleksandrova cesta 77. 2841

Zelo dobro ohranjena gorenjska žensta **narodna noša** s pečo in zlatim narodnim kinčem je na prodaj za Din 5000.—. Iz priponosti na ogled Maribor, Prešernova ulica št. 31, pritičje. 2810 2—2

Sremske svinje! Kdo se zanima za naročilo sremskih svinj za dobavo masti za svoje gospodarstvo? Sremske svinje dajo izborna mast! Interesenti se naj javijo pod „Srem“ na uredništvo „Tabor“. 5—3

NOGAVICE

za dame in otroke kupite najceneje pri tvrdki 2168

Anica Traun

Maribor, Grajski trg 1.

Redka prilika!

Novitete po najnižjih cenah dobite samo v modni trgovini

B. Veselinović in dr.

Maribor, Gosposka 26

Zimsko blago 15—20% cenejše 2230

P U H

in 2414

perje

po nizkih cenah vedno v zalogi pri tvrdki

K. Worsche, Maribor
Gosposka ulica 10

Najprimernejša božična in novoletna darila z 10% popustom kupite le v trgovini R. Gaisserja nasl. HINKO SAX

trg. s papirjem, anončna ekspedicija, uprava časopisov

V MARIBORU.

2811

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk, litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena Din 10.—

Naročuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

Trboveljski premog

2746 kupite najceneje pri 6—3

M. Košak, Aleksandrova cesta 35, Telefon 375

Zahtevajte povsod „TABOR“!

PISALNI STROJI NA OBROKE!

(Ugodna prilika za božična darila!)

Pisalne stroje za potovanje sistem Erika, Underwood, Vasant, Senta itd. prodaja po ugodnih plačilnih pogojih

ANT. RUD. LEGAT

7—1 2764

specijalna trgovina s pisalnimi stroji, Maribor, Slovenska ul. 7, tel. 100.

Pozor!

Ne zamudite te priložnosti!

10% popusta

pri čevljih lastnega izdelka se dobi pri **R. MONJAC-u** MARIBOR - Jurčičeva ulica 9.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(9)

Spodaj v polmrazu, kjer je brlela samotna svetilka, je bilo videti mramornati basrelief, na grobnici izza prvih časov krščanstva. Tu so bile podobe majhnih nežnih Nereid, panterjev in veselih tritonov; kraj njih je umetnik predočil Mojzesov lik, zatem podoba Jone z ribo in Orfeja, ki je z zvoki lire krotil divjo zverjad; oljčna vejica, črta in riba — preprosti simboli otročje; sredi njih pa je stal — Dobri Pastir — ovca na ramenih, izgubljeno in najdeno ovce — grešnikovo dušo. Bosonogi mladenič je izgledal veselo in preprosto, njegov globlji obraz je izražal krotkost in milobo, kakor jo kažejo obrazi revnih kmetov; bil je to smehljaj tihe radosti. Julijanu se je zdelo, da zdaj nihče več ne pozna in ne vidi Dobrega Pastirja; njegova je ta majhna stara umetnina spominjala daljnih sanj v detinskih letih, sanj, ki se jih je često hotel spomniti, a jih nikdar ni mogel prav obnoviti v spominu. Zdelo se mu je, da mladenič z jagnetom na ramenih gleda vanj, da ga venomer opazuje s tajinstvenim, vprašajočim pogledom. In Julijan je je šepetaje naglašal besedo, ki jo je nekoč slišal od Mardonija: »Galilejec!»

V tem trenutku so padli skozi okna poševni solnčni žarki in zatrepetali v oblaku dima, prihajajočega od dišečih kadil — temni, žugajoči Kristov obraz je postal v tem siju svetel in izrazit, in je bilo videti, kakor da plava v oblakih dišečega dima. Tedaj se je oglasilo slovesno petje kora:

Umolčne naj slednja človeška stvar, naj se boji in trepeče in ne misli na zemeljsko življenje, kajti kralj vseh kraljev, vladar vseh vladarjev prihaja na svet, da se žrtvuje in da se daje svojim vernim za hrano. Pred njim gredo angeli in pojo pesem: Haleluja! Haleluja! Haleluja!

Pesem je šumela kakor nevihta nad glavami vernikov.

Slika bosonokega mladeniča, Dobrega Pastirja, je stopila nekako v ozadje; toda Julijan je čutil, da tudi iz daljave upira vanj zvedavi pogled. In dečkovo srce se je krčilo, ne od pobožnosti, marveč od groze pred skrivnostjo, ki je ni mogel doumeti niti v poznejšem življenju.

V.

Iz bazilike se je vrnil v Maccellum, vzela s seboj izgotovljeno, skrbno zavito »triremo« in zapustil dvorec skrivoma, da ga ni nihče opazil; Evtropij se je ravno tisti čas podal na večdnevno potovanje. Julijan je zavil mimo cerkve sv. Mavricija in krenil k sosednemu Afroditiu tempelju.

Boginjin gaj je mejil na krščansko grobišče. Med obema občinama so bili na vrsti dolgi prepiri, sovraštvo in celo tožbe pred sodiščem. Kristjani so zahtevali, da naj se poganski tempelj poruši. Svečenik Olimpiodor se je pritoževal, da so cerkveni stražniki sekali na skrivaj prastare ciprese v boginjinem logu in da so na Afroditiu zemljišču pokopali krščanske mrličke.

Julijan je stopil v log. Obšel ga je topel zrak. Opoldanska vročina je izšla iz sive cipresine skorje dišeče smolnate kaplje. Julijanu se je zdelo, da je v polmračnem gaju vel Afroditiu di.

Med debli so bili kipi. Tu je stal Eros in napejal svoj lok; videti je bilo, da se je nekdo — verjetno kak cerkveni stražnik — pošalil z malikom, in mu odbil mramornati lok; orožje ljubezni je ležalo z rokami vred v travi tik pod kipom. Deček je že zmeraj meril v elij, stopivši z debelo nogo korak naprej; na obrazu mu je igral drzen, lokav smehljaj.

Julijan je stopil v hišo svečenika Olimpiodora. Sobe so bile majhne, tesne, podobne igračkam, vendar pa udobne. Ni bilo opaziti bogastva, preprog in srebrnih posod; vse je dajalo bolj siromašen utis; pod je bil izdelan iz navadnega kamna, klopi in mize iz lesa; nekoliko cenih amfor iz pečene gline je bilo edino lepotečje v hiši. Toda vsak najmanjši predmet je pričal o okusu. Držaj navadne kuhinjske svetilke je predstavljal bogga Poseidona s trozobom; staro, umetniško delo. Včasih je Julijan cele ure opazoval skladne oblike preproste glinene amfore, v kateri je gospodinja čuvala navadno oljčno olje. Po vseh stenah so bile naslikane freske; tu si videl Nereide, kako jezdi morskega konja, tam mlado boginjo, plešočo v dolgem nagubanem peplosu.

Hiša je bila polna solnce. Zdelo se je, da se je vsaka stvar v hiši smejala; na stenah so se smejale Nereide, boginje, Tritone in celo morski konji; smejal se je bakreni Posejdon na svetilki; enak smehljaj je igral na obrazih prebivalcev; njih veselost je bila pristna kakor da so se rodili z njo. Dva ducata tečnih oljk, bel pšeničen kruh, nekoliko grozdov in vrč z vodo razredčenega vina — to jim je nadomestilo slastne pojedine, in Olimpiodorova žena je ob takih prilikah

izobesila na hišne duri lovorjev venec kot znamenje veselja v hiši.

Julijan je stopil v atriumov vrt. Pod odprtim nebom je šumel vodomet, tik njega pa se je nahajala med narcisami, tulipani in mirtami majhna bronasta podoba krilatega Hermesa; tudi on se je smehljajal kakor vse v hiši; njegove roke so bile razširjene, kakor da hoče leteti. Nad cvetličnjakom so poletavale čebele in metulji.

V lahni portikovi senci na dvorišču sta Olimpiodor in njegova sedemnajstletna hči Amarila igrala dražestno atično igro »kotabose«; na majhno soho, ki je bila zabita v zemljo, je bil položen navor; na vsakem njegovem koncu je visela skodelica, pod njo pa je bila posoda z vodo in z majhnim bakrenim kipom. Igra je obstojala v tem, da je bilo treba iz dolocene daljave vreči iz vrča curek vina tako, da je padel v eno izmed obeh skodelic in jo spustil, da se je dotaknila kipa.

— Igraj, igra vendar. Zdaj si ti na vrsti! je vpila Amarila.

— Eden, dva, tri.

Olimpiodor je vrgel, a ni zadel; to ga je očitno zabavalo in mu izvabilo otroški smeh. Bil je visok mož, malce osivel; njegova zatopljenost v otročje igranje je nudila nekoliko čuden utis.

Goloroka deklica si je z lepo kretnjo popravila vijoličasto tuniko in je vrgla svoje vino; skodelica kotabusa je zvočno udarila.

Amarila je ploskala z rokami in se glasno smejala.

Zdajci sta opazila Julijana, ki je stal na vratih.

(Dalje prih.)